

مقدمه

نصب اصولی ویندوز، پایه‌ی یک سیستم پایدار، سریع و امن است. این راهنما تمام مراحل نصب و فعال‌سازی ویندوز ۱۱ و ویندوز ۱۰ را از صفر تا صد پوشش می‌دهد: از پشتیبان‌گیری اطلاعات و ساخت فلش بوتیبل ([ساخت رسانه نصب ویندوز - مایکروسافت](#)) گرفته تا پارتیشن‌بندی، نصب نهایی و فعال‌سازی قانونی لایسنس ([نصب مجدد ویندوز با رسانه نصب - مایکروسافت](#)). دستورالعمل‌های این راهنما بر اساس مستندات رسمی مایکروسافت تدوین شده است تا با خیال راحت و بدون خطا، نصب را خودتان انجام دهید.

پیش‌نیازها و آماده‌سازی قبل از نصب

قبل از شروع نصب، موارد زیر را آماده کنید:

- **فلش USB خالی با حداقل ۸ گیگابایت فضا:** تمام محتوای فلش در فرایند ساخت رسانه نصب پاک می‌شود، پس فایل‌های مهم آن را جابه‌جا کنید.
- **اتصال اینترنت پایدار:** دانلود ابزار ساخت رسانه و فایل‌های نصب ویندوز به اینترنت نیاز دارد و زمان دانلود بسته به سرعت اینترنت شما متفاوت است.
- **پشتیبان‌گیری از اطلاعات:** اگر قصد نصب تمیز (Clean Install) دارید، تمام فایل‌های شخصی، تنظیمات و برنامه‌ها حذف خواهند شد. اطلاعات خود را روی هارد اکسترنال، فلش یا فضای ابری مانند OneDrive ذخیره کنید.
- **بررسی نسخه فعلی ویندوز:** نسخه ویندوزی که نصب می‌کنید باید با لایسنس شما یکسان باشد (مثلاً اگر لایسنس شما Home است، نسخه Home را نصب کنید). (برای مشاهده نسخه فعلی به مسیر **Start ← Settings ← System ← About** بروید).
- **اتصال لایسنس دیجیتال به حساب مایکروسافت:** اگر لایسنس دیجیتال دارید، پیش از نصب آن را به حساب مایکروسافت خود متصل کنید تا پس از نصب، فعال‌سازی به‌صورت خودکار انجام شود.
- **کلید محصول ۲۵ رقمی (در صورت داشتن لایسنس فیزیکی):** اگر کلید محصول در فریمور (BIOS/UEFI) دستگاه ذخیره شده باشد، نیازی به وارد کردن دستی آن نیست.

نکته: اگر دستگاه شما فقط کند کار می‌کند و مشکل جدی ندارد، قبل از نصب مجدد، خالی کردن فضای دیسک یا استفاده از گزینه‌های بازیابی ویندوز را امتحان کنید؛ شاید بدون نصب مجدد مشکل حل شود.

مرحله اول: ساخت فلش بوتیبل با Media Creation Tool

روش رسمی و توصیه‌شده مایکروسافت برای ساخت فلش نصب، استفاده از ابزار Media Creation Tool است:

1. وارد سایت دانلود ویندوز مایکروسافت شوید و در بخش **Create Windows 11 Installation Media** روی گزینه **Download Now** کلیک کنید تا فایل **MediaCreationTool.exe** دانلود شود.
2. فایل را اجرا کرده و شرایط مجوز را بپذیرید.
3. زبان و نسخه ویندوز را انتخاب کنید (پیشنهاد می‌شود گزینه پیش‌فرض **Use recommended options** باقی بماند).
4. نوع رسانه را **USB flash drive** انتخاب کنید و فلش ۸ گیگابایتی (یا بیشتر) خود را وصل کرده و انتخاب کنید.
5. صبر کنید تا ابزار، فایل‌های نصب را دانلود و فلش را به‌صورت خودکار بوتیبل کند. پس از اتمام، پیام «فلش USB آماده است» نمایش داده می‌شود.

اگر به‌جای فلش، قصد استفاده از ماشین مجازی یا دیسک DVD را دارید، می‌توانید گزینه **ISO file** را انتخاب کنید و فایل ISO را دانلود کنید.

مرحله دوم: ساخت فلش بوتیبل با Rufus از فایل ISO

اگر فایل ISO ویندوز را دانلود کرده‌اید یا Media Creation Tool روی سیستم شما درست کار نمی‌کند، برنامه رایگان و متن‌باز Rufus گزینه‌ای بسیار سریع و مطمئن است که نیازی به نصب ندارد و فایل اجرایی پرتابل آن کار می‌کند:

1. آخرین نسخه Rufus را از سایت رسمی rufus.ie دانلود کنید.
2. برنامه را اجرا کنید و فلش USB خود را در قسمت Device انتخاب کنید.
3. در قسمت Boot selection روی **SELECT** کلیک کرده و فایل ISO ویندوز را انتخاب کنید.
4. سایر گزینه‌ها (Partition scheme) و (Target system) معمولاً به‌صورت خودکار و متناسب با سیستم تنظیم می‌شوند.
5. روی **START** کلیک کنید و اخطار پاک شدن داده‌های فلش را تأیید کنید. پس از پایان نوار سبز، فلش شما آماده است.

مرحله سوم: نصب گام‌به‌گام ویندوز

پس از آماده شدن فلش بوتیبل، مراحل زیر را انجام دهید:

۱. **بوت از فلش: USB:** فلش را به کامپیوتر وصل کرده و سیستم را روشن کنید. هنگام بالا آمدن، کلید ورود به Boot Menu (معمولاً F12، F11، Esc یا F9 بسته به مادربرد) را فشار دهید و فلش USB را انتخاب کنید. اگر منوی بوت باز نشد، وارد BIOS/UEFI شوید و اولویت بوت را روی USB بگذارید.
 ۲. **شروع نصب و تنظیمات اولیه:** پس از بالا آمدن محیط Windows Setup، زبان، فرمت زمان و نوع کیبورد را انتخاب کرده و روی **Next** کلیک کنید.
 ۳. **انتخاب گزینه نصب و کلید محصول:** روی **Install Windows** کلیک کنید. اگر پنجره Product key نمایش داده شد، کد ۲۵ رقمی را وارد کنید؛ اگر لایسنس دیجیتال دارید، روی گزینه **I don't have a product key** کلیک کنید تا بعد از نصب به‌صورت آنلاین فعال شود. سپس نسخه مطابق با لایسنس خود (مانند Pro یا Home) را انتخاب کنید.
 ۴. **پذیرش مجوز:** تیک پذیرش شرایط مجوز (License terms) را بزنید و روی **Next** کلیک کنید.
 ۵. **پارتیشن‌بندی و انتخاب درایو:** در صفحه انتخاب محل نصب:
 - اگر قصد نصب کاملاً تمیز دارید، پارتیشن‌های مربوط به **Disk 0** را انتخاب کرده و یکی‌یکی با گزینه Delete حذف کنید تا فقط **Disk 0 Unallocated Space** باقی بماند.
 - **هشدار:** اگر سیستم دارای چند هارددیسک است (Disk 1) یا (Disk 2)، پارتیشن‌های آن‌ها را حذف نکنید تا اطلاعات دیگر شما پاک نشود.
 - روی فضای خالی **Disk 0** کلیک کرده و روی **Next** کلیک کنید؛ ویندوز پارتیشن‌های لازم را به‌صورت خودکار ایجاد می‌کند.
 ۶. **انجام نصب و ری‌استارت:** فرایند کپی و نصب فایل‌ها آغاز می‌شود. دستگاه در این حین چند بار راه‌اندازی مجدد می‌شود؛ در این زمان فلش را جدا نکنید.
 ۷. **تنظیمات نهایی کاربری (OOBE):** پس از راه‌اندازی، نام کشور، کیبورد دوم (فارسی) و اتصال به اینترنت را مشخص کنید و وارد حساب مایکروسافت خود شوید تا لایسنس دیجیتال و تنظیمات شما متصل و همگام‌سازی شوند.
- فعال‌سازی ویندوز**
- پس از اتمام نصب، فعال‌سازی ویندوز معمولاً به‌صورت خودکار انجام می‌شود:

- **لایسنس دیجیتال:** به محض اتصال به اینترنت و ورود به حساب مایکروسافت، ویندوز به صورت خودکار فعال (Activate) می‌شود.
 - **لایسنس فیزیکی (کلید محصول):** اگر کلید محصول ۲۵ رقمی دارید، به مسیر **Start ← Settings ← System** بروید و روی **Change product key** کلیک کنید و کد را وارد نمایید.
 - **تغییر قطعات سخت‌افزاری:** اگر مادربرد یا قطعات اصلی تعویض شده باشد، در همان بخش Activation از گزینه **Troubleshoot** استفاده کنید تا لایسنس مجدداً به دستگاه متصل شود.
- برای اطمینان از فعال بودن، وضعیت Activation State را در تنظیمات بررسی کنید که عبارت **Active** درج شده باشد.

عیب‌یابی رایج و سوالات متداول

- **عدم شناسایی فلش در بوت:** فلش را به پورت‌های پشت کیس (USB 2.0) وصل کنید یا در تنظیمات BIOS گزینه Fast Boot را موقتاً غیرفعال کنید.
 - **خطای عدم شناسایی هارد در مرحله نصب:** اگر لپ‌تاپ یا مادربرد نسل جدید اینتل دارید، ممکن است نیاز به درایور Intel RST / VMD باشد یا لازم است در BIOS حالت VMD غیرفعال شود.
 - **فعال نشدن ویندوز:** مطمئن شوید نسخه ویندوز نصب‌شده (Home) یا (Pro) دقیقاً با نسخه‌ای که برای آن لایسنس دارید یکسان باشد.
 - **عدم اتصال به اینترنت در مرحله راه‌اندازی اولیه:** در ویندوز ۱۱ اگر درایور شبکه Wi-Fi شناسایی نشده باشد، می‌توانید موقتاً از کابل شبکه استفاده کنید یا با ترکیب کلیدهای Shift + F10 و دستور `oobe\bypassnro` سیستم را بدون اینترنت راه‌اندازی کنید.
- در صورت بروز هرگونه مشکل یا نیاز به راهنمایی در زمینه لایسنس و نصب، کارشناسان پشتیبانی RPN Soft پاسخگوی شما هستند.

منابع

1. Microsoft Support — [Create installation media for Windows](#)
2. Microsoft Support — [Reinstall Windows with the installation media](#)
3. Rufus — [Create bootable USB drives the easy way](#)